

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальний посібник “ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ ФТИЗИАТРІЇ ДИТЯЧОГО ТА ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ” за ред. І. Г. Ільницького, О. П. Костик, Л. І. Білозір. — Львів: Галицька видавнича спілка, 2013. — 731 с.)

В сучасних умовах в Україні та багатьох країнах світу епідеміологічна ситуація з туберкульозу вийшла з-під контролю, про що свідчать зростання основних епідеміологічних показників (захворюваність, розповсюдженість, летальність, інфікованість) цієї недуги та труднощі, що мають місце при її діагностиці, лікуванні та попередженні.

В структурі різних вікових категорій населення особливої уваги потребують діти і підлітки, у яких спостерігаються суттєві особливості клінічного перебігу, певні різносторонні зміни імунологічного та метаболічного гомеостазу організму, що пов'язано з дисбалансом анатомо-фізіологічних, фізичних, ендокринних та психоемоційних чинників дитячо-підліткового віку.

Зміни епідеміологічних показників, з урахуванням загальної несприятливої ситуації з туберкульозу, які, як правило, залежать не тільки від показників дорослого контингенту населення, але й ґрунтуються на суттєвих недоліках щодо раннього виявлення та попередження цієї недуги в дитячому віці, вимагають подальшого вивчення та спостереження. Особливий акцент зроблено на якості діагностичних та лікувально-профілактичних заходів протидії туберкульозу в різних вікових групах (діти, підлітки, дорослі) населення, виходячи із прогностично несприятливих епідеміологічних параметрів, особливо серед дітей підліткового віку, у яких підвищений ризик захворювання часто зумовлений наявністю вогнищ туберкульозної інфекції.

На увагу заслуговують розділи, присвячені теоретичним дослідженням та інформаційним матеріалам, які стосуються особливостей анатомо-фізіологічного розвитку організму дитячого та підліткового віку, ембріогенезу, окремих механізмів етіопатогенезу, морфологічних параметрів при специфічному (туберкульозному) запаленні. Складові, які відображають клініко-рентгенологічні, мікробіологічні та загальні лабораторні аспекти проблеми, дають можливість оцінити діагностичну інформативність згаданих критеріїв на етапі первинної лікарської ланки.

Доцільно вказати на наукову новизну та практичне значення досліджень, які стосуються визначення параметрів субпопуляційного складу Т-лімфоцитів, інтерлейкінового профілю сироватки крові, показників гуморального імунітету та туберкулінової алергії при туберкульозі з врахуванням генезу захворювання, ступеня розповсюдженості та наявності ускладнень. Інтерес викликають дослідження біохімічного гомеостазу організму дитячого та підліткового віку з вивченням показників системи протеолізу-антипротеолізу, величин сироваткових білків гострої фази специфічного запалення, рівнів перекисного окислення ліпідів та ендокринних параметрів. Весь спектр згаданих величин досліджувався в залежності від ступеню активності специфічного процесу, наявності бактеріовиділення, деструктивних змін та ускладненого перебігу основного захворювання.

Важливою складовою навчального посібника є розділи, які стосуються оптимізації організаційно-методичних та лікувально-профілактичних заходів протидії туберкульозу, що ґрунтуються як на загальноприйнятих стандартах, затверджених МОЗ України, так і в результаті власного спостереження. На достатньому клінічному матеріалі авторами доказана висока ефективність антимікобактеріальної терапії, поєднаної з адаптогенами рослинного походження при лікуванні та попередженні туберкульозу у осіб дитячого та підліткового віку.

Рукопис посібника містить 17 розділів, 4 додатки та список літератури. Матеріал достатньо ілюстрований таблицями та рисунками. У вітчизняній медичній літературі за останні 20 років посібник є першим і єдиним, що відображає актуальні питання туберкульозу дитячого та підліткового віку.

Автори створили навчальний посібник, який стане керівництвом не лише для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, інтернів, курсантів, але й для спеціалістів первинної медико-санітарної допомоги, педіатрів, терапевтів, сімейних лікарів та спеціалістів поліклінічних підрозділів.

Рецензенти:

Завідувачка кафедри фтизіатрії та пульмонології Харківського національного медичного університету МОЗ України,

*доктор медичних наук, професор **О. С. Шевченко***

Завідувач кафедри фтизіатрії Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України, доктор

*медичних наук, професор **В. І. Зозуляк***

Професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини і фтизіатрії Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України, доктор медичних

*наук, професор **Л. А. Гришук***